

Beste Statenleden,

Vandaag spreekt u over de Regionale Energie Strategie. Een plan dat veel impact zal hebben op de leefomgeving van veel inwoners, op het werk dat we dagelijks doen. Inwoners, dorpsorganisaties, weten dat er grote uitdagingen liggen op het gebied van klimaat, energie, veranderingen in het landschap en veranderingen in het eigen huis. En veel dorpen hebben ideeën en vragen over: kan ik daar al in meedoen? Kan ik dat betalen? Als Groninger Dorpen zien wij dat dorpsbelangenorganisaties het gesprek over windmolens, zonnepanelen, huizen verduurzamen, met elkaar aan durven te gaan en hierover ook met de overheid in gesprek willen en ook mede-eigenaar willen zijn van de uitdaging en oplossing.

Groninger Dorpen ontvangt signalen dat dit gesprek nu niet of in onvoldoende mate plaatsvindt, waardoor kansen worden gemist. Dat dorpen niet in voldoende mate worden uitgenodigd. Een goed en indringend gesprek met inwoners kan best: in dorpshuizen, via dorpsbelangenorganisaties, met jongeren en in deze moderne tijd wellicht via digitale tools die de gemeente of provincie kan inzetten. Op basis van de signalen die wij ontvangen, vragen wij ons af: hebben gemeenten en provincie binnen de RES met elkaar afgesproken op welke wijze bewoners uitgenodigd worden om hun vragen, ideeën en zorgen te delen? Zijn hierover bouwstenen met elkaar geformuleerd, uitgewisseld en besproken? Is er aandacht geweest voor een zorgvuldig participatieproces per gemeente en is bijvoorbeeld ook afgesproken hoe de provincie vervolgens haar verantwoordelijkheid neemt voor de inbreng en belangen van inwoners als je de hele regio bekijkt?

Want als je een bod doet, mag je ook van provincie en gemeenten verwachten dat zij zich heel goed realiseren wat ervoor nodig is om dit te bewerkstelligen: qua geld, qua organisatie en sociale cohesie in de samenleving. Ook in dit stadium van de ontwikkeling van de RES zouden niet alleen bestuurlijke vertegenwoordigers betrokken moeten worden; het is ook van belang dat gemeenten en provincie actief peilen welke ideeën en vragen bij inwoners leven. Dan kun je daar namelijk rekening mee houden in je beleid.

Vragen die leven zijn:

- Hoeveel ruimte is er voor dorpsinitiatieven? Echt lokaal eigendom bij lokale initiatieven?
- Hoe pakt het uit voor de regio en hoe worden dan de belangen van de verschillende inwoners in de provincie gewogen? Kan de ene gemeente heel ander beleid voeren (wel hoge windmolens en de andere gemeente niet)? Hoe wordt de stem van de minderheid gehoord en gewogen?
- En dan het punt dat projectontwikkelaars participatie en 50% lokaal eigendom moeten realiseren. Hoe is dat geborgd in gemeentelijk beleid? Is het logisch dat de overheid hier zo op afstand staat? Wie houdt toezicht op een goed proces én resultaat voor inwoners en geeft echt ruimte aan initiatief en eigenaarschap vanuit bewoners?